

1. Shrnutí

- Hrubý domácí produkt (HDP) se v roce 2023 snížil o 0,4 %¹. Klesala spotřeba domácností a negativně působila změna zásob. Naopak zahraniční poptávka, investice a vládní spotřeba přispívala k růstu HDP. Ve 4. čtvrtletí se HDP meziročně snížil o 0,2 %, a to především kvůli negativnímu působení zásob, které převážilo ostatní složky HDP. Mezičtvrtletně HDP vzrostl o 0,2 %. Přispíval k tomu vývoj spotřeby domácností, investice i zahraniční poptávka. Většímu oživení HDP ale bránila spotřeba vládních institucí a rovněž změna zásob. Hrubý domácí produkt v EU ve 4. čtvrtletí meziročně rostl o 0,2 % a mezičtvrtletně stagnoval. Mezičtvrtletně stagnovaly ekonomiky v celém středoevropském regionu.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) loni vzrostla o 0,5 %. Přispěl k tomu zejména vývoj ve zpracovatelském průmyslu a informačních a komunikačních činnostech. Naproti tomu se propadala HPH v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství a ve stavebnictví. V samotném 4. čtvrtletí HPH meziročně vzrostla o 0,3 %. Příznivě opět působil zpracovatelský průmysl a informační a komunikační činnosti. Nejvíce celkový meziroční růst HPH brzdilo uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství. Po dvou předchozích poklesech ve 4. čtvrtletí hrubá přidaná hodnota mezičtvrtletně vzrostla o 0,6 %. Silné bylo oživení ve zpracovatelském průmyslu, ale HPH se propadla ve stavebnictví, ostatních činnostech a v peněžnictví a pojišťovnictví.
- Vývoz zboží a služeb v roce 2023 reálně meziročně vzrostl o 3,1 %² a dovoz klesl o 0,4 %. V samotném 4. čtvrtletí export meziročně vzrostl 1,0 % a mezičtvrtletně o 2,2 %. Dovoz naopak klesal meziročně o 4,7 % a mezičtvrtletně o 2,4 %. Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami v běžných cenách loni celkově dosáhla přebytku 378,0 mld. korun a ten se tak meziročně zvýšil o 312,4 mld. Ke zlepšení bilance obchodu se zbožím loni přispělo zejména zmírnění deficitu obchodu s ropou a zemním plynem a zlepšení přebytku obchodu s motorovými vozidly. Zhoršila se naopak bilance obchodu s elektřinou, plynem, párou a klimatizovaným vzduchem.
- Celková cenová hladina (podle deflátoru HDP) loni vzrostla o 8,6 %. Ve 4. čtvrtletí meziročně stoupla o 6,0 % a mezičtvrtletně stagnovala. Spotřebitelské ceny se loni zvýšily o 10,7 %. Jejich meziroční růst postupně během roku zpomaloval a ve 4. čtvrtletí spotřebitelské ceny vzrostly o 7,6 %. Mezičtvrtletně klesly o 0,4 %. Zpomaloval meziroční růst cen většiny oddílů spotřebního koše s výjimkou bydlení a energií. Ve 4. čtvrtletí mírněji rostly také ceny průmyslových výrobců, stavebních prací a tržních služeb. V hlubokém poklesu byly nadále ceny zemědělských výrobců.
- Měnověpolitické úrokové sazby byly na konci roku sníženy. Očekávané snížení bylo patrné na mezibankovních úrokových sazbách s delší splatností již během podzimu, krátkodobé sazby reagovaly až v prosinci. Snížily se úrokové sazby termínovaných vkladů i úvěrů pro domácnosti a podniky.
- Celková zaměstnanost³ loni vzrostla o 0,8 %. V samotném 4. čtvrtletí byla meziročně vyšší o 0,4 %, zatímco mezičtvrtletně klesla o 0,1 %. V průběhu roku byl patrný mírný růstový trend obecné míry nezaměstnanosti, která se tak v lednu dostala na 3,0 %. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda ve 4. čtvrtletí nominálně meziročně vzrostla o 6,3 % a dosáhla 46 013 korun. Reálně průměrná mzda klesla o 1,2 %. Mezičtvrtletní nominální navýšení průměrné mzdy činilo 1,5 %.
- Schodek hospodaření státního rozpočtu za rok 2023 dosáhl 288,5 mld. korun. Schodek se meziročně snížil podruhé v řadě a oproti roku 2022 klesl o 71,9 mld. korun. Celkové příjmy meziročně vzrostly o rovných 23 % a mírně předčily rozpočtové očekávání. K růstu přispěly jak daňové příjmy bez pojistného, tak nedaňové a kapitálové příjmy i přijaté transfery. Celkové výdaje se od začátku roku meziročně zvýšily o 12,4 %. Do jejich růstu se promítala jak pomoc státu související s vysokými cenami energií, tak dopady pozvolna doznívající vysoké inflace.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

Vybrané hlavní ukazatele vývoje ekonomiky*

Ukazatel	Vyjádření	2022		2023			celý rok	
		4q	1q	2q	3q	4q	2022	2023
Výkon ekonomiky								
Hrubý domácí produkt v ČR ¹	y/y, v %	0,1	-0,3	-0,2	-0,8	-0,2	2,4	-0,4
	q/q, v %	-0,4	0,1	0,1	-0,5	-0,5	x	x
Hrubý domácí produkt v EU ¹	y/y, v %	1,7	1,2	0,6	0,1	0,2	3,4	0,4
Celkové výdaje na konečnou spotřebu ¹	y/y, v %	-3,4	-3,0	-1,7	-0,4	0,3	-0,3	-1,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu ¹	y/y, v %	1,5	-0,1	4,1	4,4	4,7	3,1	3,3
Vývoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	10,9	7,2	4,9	-0,5	1,0	7,2	3,1
Dovoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	8,3	3,4	1,6	-1,8	-4,7	3,7	-2,2
Saldo zahr. obchodu se zbožím i služ. ^{2,3}	v mld. Kč	21,5	62,7	98,1	89,3	128,0	65,7	378,0
Saldo celkové důvěry v ekonomiku ⁶	v p. b.	-3,3	1,2	-2,6	-3,8	0,8	3,3	-3,3
Výkon hlavních odvětví								
Index průmyslové produkce ⁴	y/y, v %	2,4	0,5	0,3	-3,5	-0,8	2,1	-0,8
Index stavební produkce ⁴	y/y, v %	-0,1	-1,7	-4,2	-0,6	-2,9	3,3	-2,4
Index tržeb ve službách ⁴	y/y, v %	3,1	1,6	-1,7	-3,8	-2,2	8,7	-1,6
Index maloobchodních tržeb ⁴	y/y, v %	-9,3	-7,8	-6,3	-3,1	-0,1	-3,9	-4,2
Ceny								
Index spotřebitelských cen	y/y, v %	15,7	16,4	11,1	8,0	7,6	15,1	10,7
Harmoniz. index spotřebitel. cen v ČR	y/y, v %	16,5	18,0	12,6	9,5	8,4	14,8	12,0
Harmoniz. index spotřebitel. cen v EU	y/y, v %	11,0	9,4	7,2	5,7	3,4	9,2	6,4
Index cen zemědělských výrobců	y/y, v %	28,0	19,4	-8,1	-14,7	-14,6	31,8	-6,0
Index cen průmyslových výrobců	y/y, v %	21,8	15,0	3,9	1,3	0,8	24,3	5,0
Index cen výrobců v tržních službách	y/y, v %	6,7	5,8	6,3	5,3	4,9	5,8	5,6
Směnné relace v zahr. zbož. obchodu	v %	98,2	103,0	106,3	107,7	104,2	96,2	105,3
Trh práce								
Počet zaměstnaných v ČR celkem ³	y/y, v %	1,2	1,3	0,8	0,4	0,4	1,5	0,8
Obecná míra nezaměstnanosti v ČR ⁵	v %	2,3	2,5	2,6	2,6	2,6	2,2	2,6
Obecná míra nezaměstnanosti v EU ⁵	v %	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0	6,2	6,0
Prům. mzda zaměstnance (nominálně)	y/y, v %	6,6	8,8	8,0	7,1	6,3	5,3	7,5
Prům. mzda zaměstnance (reálně)	y/y, v %	-7,9	-6,5	-2,8	-0,8	-1,2	-8,5	-2,9
Měnové podmínky								
Dvoutýdenní repo sazba ⁶	v %	7,00	7,00	7,00	7,00	6,75	7,00	6,75
Směnný kurz CZK / EUR		24,4	23,8	23,6	24,1	24,5	24,6	24,0
Směnný kurz CZK / USD		23,9	22,2	21,7	22,2	22,8	23,4	22,2
Státní rozpočet⁷								
Saldo stát. rozpočtu v ČR (nominálně)	v mld. Kč	-90	-166	-49	35	-108	-360	-289
Státní dluh (nominálně) ⁶	v mld. Kč	2 895	2 997	3 044	3 115	3 111	2 895	3 111

Zdroj dat: CSU, CNB, MF, Eurostat

* Není-li uvedeno jinak, ukazatele se vztahují k ČR.

¹ sezónně a kalendářně očištěné údaje ve stálých cenách² sezónně a kalendářně očištěné údaje v běžných cenách³ v pojetí národních účtů, ve fyzických osobách⁴ očištěno o kalendářní vlivy⁵ sezónně očištěno, věková skupina 15–74 let⁶ stav na konci období⁷ dle pokladního plnění